

alt sammen Ting af en saadan Art, at jeg gad vide, om der er nogen, der ikke vil sige eller kunne ønske at sige dem.

Forinden jeg vender mig med nogle Bemærkninger til den højtærede Ministers Udtalelser om et af det ærede Medlem Hr. Fraenkel fremsat Spørgsmaal, nogle almindelige Betragtninger, som dette ærede Medlems Tale har givet Anledning til, vedrørende Ministerens økonomiske Politik, vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger til, hvad den højtærede Statsminister udtalte med Hensyn til sin Stilling i Krigsforsikringen. Jeg hørte med stor Sympati paa Ministerens energiske Skildring af den betydningsfulde Virksomhed, han i denne Krigsforsikring har udøvet, og jeg kan ganske underskrive, hvad den højtærede Minister har sagt om Betydningen af hans Virksomhed der. Det interesserede mig at høre Ministeren saa veltalende udvikle, hvilket stort Ansvar han i denne Stilling har haft, denne Stilling, som er en Detaille indenfor Krigslovgivningen. I den sidste Tid er man nemlig her i Tinget begyndt at opfatte Arbejdet med Krigstidens Vanskeligheder som Bagateller, som om der ikke i den Henseende var noget Ansvar at tale om. Ja, den højtærede Landbrugsminister mente, at det var Ting, som man med Lyst og Tilfredshed gik ind i. Det var mig derfor en Behagelighed at høre den højtærede Minister med den Alvor, han raader over, skildre, hvilket uhyre Ansvar der havde paahvilet ham i denne Detaille indenfor Krigslovgivningen. Men det, at det var et stort Ansvar i Krigstiden, og at den højtærede Minister bestred det fuldt tilfredsstillende, vedkommer ikke i mindste Maade det Spørgsmaal, jeg har rejst. Det Spørgsmaal, jeg har rejst, er dette ganske simple, om Statsministeren kan vedblive at sidde med kgl. Udnævnelse som Formand i en under et andet Ministerium honorarlønnet Stilling, efter at han er blevet Statsminister. Jeg har ikke tidligere set noget Eksempel derpaa. Nu hører jeg den højtærede Minister sige, at den, der havde haft dette mægtige Ansvar, burde ogsaa gennemføre Likvidationen. Denne Opfattelse af, at de, der har haft Ansvaret, ogsaa burde gennemføre Likvidationen, har ikke været Norm for den højtærede Ministers Virksomhed i det hele taget, men hvad der gælder den ene, gælder ikke andre. Det menneskelige Ønske om at kunne fortsætte og indvinde det store Slutningsresultat forstaar jeg meget vel, men Spørgsmaalet er, om det lader sig forene; om man kan tage Tilfredsstillelsen ved at være honorarlønnet Leder af Likvidationen, naar man tillige er

Statsminister, eller om man maa vælge mellem at afvikle Krigsforsikringen eller at være Statsminister. Jeg tror, at den højtærede Minister burde have truffet Valget og sagt til sig selv, at det er umuligt for en Statsminister at oppebære et Honorar, hvoraf Halvdelen kommer fra Forretningsvirksomhed og Halvdelen fra Staten. Jeg forstaar godt, hvorfor den højtærede Minister talte saa smukt om Krigstidens Vanskeligheder. Der var aabenbart ikke saa meget at sige om de to Aar efter Krigstiden, hvor han har bevaret denne Stilling.

Jeg skal saa gaa over til den højtærede Ministers Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Fraenkel, for saa vidt som de ikke blot var rettet til det ærede Medlem Hr. Fraenkel, men i Almindelighed gav dette Ting Oplysninger. Den højtærede Minister kom ind paa det ærede Medlems Forslag om at organisere Udvandringen og vilde gerne gaa ind paa at holde et lukket Møde og modtage det ærede Medlems Forslag nærmere udformet. Jeg vil gerne om dette Forhold sige, at det er særdeles forstaaeligt, at et Medlem, der som det ærede Medlem Hr. Fraenkel er vel kendt med Forholdene i Lande, hvortil Udvandring overhovedet kan tænkes at ske, mener, at naar Forholdene paa det hjemlige Arbejdsmarked udvikler sig saa fortvivlet, at man i Venstre begynder at betragte en Arbejdsløshed paa 40 000 om Sommeren som ikke værende ekstraordinær, vil der til syvende og sidst neppe være andet for end at ty til en meget stor Udvandring, og at det derfor ogsaa vil være nødvendigt at skride til en Organisation deraf. Det er jo bekendt, at en Organisation, der om de fleste Spørgsmaal vel tænker saa diametralt modsat af det ærede Medlem Hr. Fraenkel som den radikale Ungdom, allerede i Fjor, da den saa, at mange unge Mænd og Kvinder blev drevet til Udvandring af de økonomiske Forhold, og frygtede for, at de vilde blive Ofre for de Seelenverkoopere, som det ærede Medlem Hr. Fraenkel nævnte, fandt det nødvendigt at søge at tilvejebringe en Organisation til Bistand for disse unge Mennesker. Derfor forstaar jeg fuldt ud det ærede Medlems Tanke og bifalder den ogsaa i denne Henseende, men jeg vil tilføje, at naar det ærede Medlem ser sig nødsaget til her i dette Ting i Aaret 1922 at fremsætte Forslag og stille Krav om en nøje Overvejelse af statsorganiseret Udvandring, saa kan dette ikke betegnes paa anden Maade end den, hvorpaa den tidligere Minister for de sønderjydske Anliggender forleden paa et politisk Made betegnede den, nemlig som en national Falliterklæring.